

Mulțumesc, Adrian Enescu!

Îmi este foarte greu să scriu sau să vorbesc despre Adrian Enescu la timpul trecut. Spun asta din cel puțin două motive: primul este acela că Adrian Enescu mi-a fost în egală măsură coleg și prieten, o prietenie și o apreciere aproape inexplicabile pentru mine. Nu cred că i-am oferit vreodată suficiente motive pentru aprecierea pe care mi-a purtat-o.

Iar al doilea motiv este acela că eu l-am considerat pe Adrian Enescu un compozitor al viitorului. Muzica lui îmi părea mereu una care urmă să se nască, de parca nu era timpul ei încă. Asta pentru că Adrian Enescu a fost tot timpul cu un pas înaintea generației sale; un muzician de avangardă, extrem de meticulos, de exigent în primul rând cu el, un pionier al muzicii electronice și în același timp un maestru al muzicii de film, balet, teatru, un cunoscător desăvârșit al scriiturii simfonice. Personalitatea sa complexă m-a făcut întotdeauna să privesc la creația lui ca la un vârf de munte imposibil de atins.

Viața mi-a oferit prilejul de a mă întâlni atât cu omul, cât și cu muzicianul Adrian Enescu, de aceea voi spune câteva cuvinte despre colaborarea pe care Adrian Enescu a avut-o cu Big Band-ul Radio, din care fac parte. Am lucrat împreună la un album intitulat „Jazz pe românește”, album la care Adrian a contribuit cu două piese – „4mation”, respectiv „Trans4mation”. Am fost fascinat de stilul novator al acestor piese. O construcție și o matematică aproape perfecte, o îmbinare ce căpăta contur pe măsură ce instrumentele se adăugau. Se vedea o preocupare pentru fiecare detaliu, ca nuanță, dinamică sau culoare timbrală, o construcție muzicală alcătuită din motive care fie se suprapuneau, fie treceau de la un instrument la altul sau de la o grupă de instrumente la alta. Până și părțile de solistică erau atent gândite și construite, singurul lucru pe care i l-am reproșat lui Adrian fiind acela că nu lasă suficient spațiu pentru desfășurarea solo-ului. Mi-am dat seama însă că Adrian era un perfecționist, el nu lasă nimic la voia întâmplării în discursul muzical.

Un alt lucru care m-a fascinat la Adrian Enescu a fost altruismul său. Chiar dacă participarea sa la albumul de jazz mai sus menționat a fost una minimală (2 piese), el nu s-a limitat la a face master-ul propriilor piese, ci a masterizat tot albumul, cu aceeași migală și atenție la fiecare piesă, o muncă de aproape două luni, muncă pentru care nu a pretins nimic, înafară de satisfacția realizării unui produs care să sune cât mai bine. Iar rezultatul a fost unul pe măsură, Adrian fiind un maestru de sunet desăvârșit. Iată un adevărat profesionist!

Colaborarea între Adrian Enescu și Big Band-ul Radio a continuat apoi cu alte câteva piese, purtând aceeași amprentă de profesionalism, scoțând la iveală o personalitate puternică, o unitate ideatică într-un univers timbral minuțios alcătuit până la fiecare detaliu.

Adrian Enescu era un om modest. Nu-i plăcea să fie în centrul atenției sau să fie „lăudat” de colegi.

Dimpotrivă, eu l-am auzit în multe rânduri pe Adrian folosind superlative la adresa unor alți muzicieni colegi de breaslă, lucru care denotă superioritate. Pe Adrian Enescu nu îl vedeai la vreun eveniment monden coborând de la volanul unei mașini „ultimul tip” pentru singurul motiv că... el mergea pe jos sau cu metroul. Atunci când lucra la un proiect, Adrian se dedica întru totul proiectului respectiv, se închidea în camera de lucru, în universul său și nu răspundea nici la telefon. El nu făcea compromisuri, când era vorba de muzică oferea totul.

Adrian Enescu era un om fidel principiilor sale: corectitudine, onestitate și consecvență. Nu suporta discuțiile tărăgănate sau lipsa de transparență. În fața unor asemenea lucruri, Adrian se retrăgea, nefiind niciodată mulțumit cu jumătăți de măsură.

Am încercat în câteva cuvinte să-l descriu pe Adrian Enescu, maestrul care mi-a intersectat cariera

profesională, oferindu-mi prilejul de a interpreta câteva dintre partiturile sale, dar și pe Adrian Enescu, omul căruia îi port o adâncă recunoștință și a cărei memorie o prețuiesc.

Sper, stimați cititori, că înțelegeți acum de ce îmi este greu să vorbesc despre Adrian Enescu la timpul trecut. Pentru că așa cum Mozart ESTE un reprezentant de frunte al clasicismului, așa cum Chopin ESTE unul dintre marii romantici, Adrian Enescu ESTE parte integrantă a culturii românești.

Iar în fata acestor lucruri, eu nu pot să spun decât atât:

Mulțumesc, Adrian Enescu!

George NATSIS

Ireversibil

Iată că „Ireversibil”, titlul lucrării pe care Adrian Enescu mi-a dedicat-o cu destul timp în urmă, devine acum o stare de fapt. Șirul despărțirilor capătă consistența unei piramide clădite din sufletele celor care m-au format și mi-au îmbogățit viața. Îmi spun, cu obstinație, că așa trebuie să fie, însă nu pot să nu exclam, cu sufletul scăldat în regrete, asemenea Poetului odinioară: „De-ar mai fi o dată ca asta / Fiule, fiio!”

Îmi las așadar memoria afectivă să evoce, după propria voie, secvențe desprinse de cele mai multe ori din ambianța studioului său, unde experimentam adeseori incredibile stări de plutire în sfere înalte. Căci pasiunea lui Adrian pentru muzică îl transfigura, făcându-l parcă să devină, în ciuda staturii sale impunătoare, de rugbist, de-a dreptul imponderabil. Își dorea să împărtășească din prea-plinul său confrăților, să polemizeze, să argumenteze, să asculte, să trăiască deplin prin muzică. Era impresionant să auzi un creator vorbind despre colegii de breaslă în termeni așa de elogioși. Pur și simplu îi iubea, îi admira fără rezerve. A fost o adevărată vedetă autohtonă în lumea muzicii de film, pop și jazz, dar a realizat și memorabile coloane sonore ale unor piese de teatru, „nu multe”, după cum spunea chiar el, dar pline de forță. Având vocația prieteniei, s-a limitat să lucreze în teatru doar cu Alexandru Darie. Am fost martorul acelor producții care au făcut vâlvă în lumea teatrală la vremea lor, faima acestora ajungând până în îndepărtata Japonie, la Teatrul „Globus”. Pot spune, fără exagerare, că am avut și eu parte de prietenia lui. Cu mulți ani în urmă, la o petrecere cu actori, ne-am retras într-un colț și am vorbit despre muzică până când lumina zorilor ne-a dezvăluit un anturaj devenit dificil de înțeles, pe care l-am privit ca

aparatul de făcut pâine, spre exemplu, pe care îl iubea cu aceeași convingere.

Vâltoarea amintirilor mă copleșește și constat că scriu vrute și nevrute, în încercarea de a-i schița un portret cât mai firesc. Au trecut doar câteva zile de la plecarea „ireversibilă” a lui Adrian Enescu și deja mi-e foarte dor de el. Mă consolează doar gândul că în împărăția din înalturi locul său va fi unul privilegiat, așa cum se cuvine sufletelor curate, plămădite din muzică și din iubire.

Ionuț-Bogdan ȘTEFĂNESCU

Adrian Enescu

Născut la București la 31 martie 1948, Adrian Enescu este cunoscut în special pentru activitatea sa în domeniul muzicii de film (peste 60 de titluri), în ultimii ani concentrându-se pe muzică electro-acustică, simfonică și de jazz pentru big-band, fiind participant de mai multe ori la festivalul de jazz de la Sibiu. A fost, de altfel, între primii artiști de muzică electronică din România, începând cu anii '70. Între 1956-1966 a fost elev la Școala muzică nr. 2 din Capitală, după care a studiat la Conservatorul din București (compoziție cu Aurel Stroe și Ștefan Niculescu, armonie cu Alexandru

Pașcanu, contrapunct cu Tudor Ciortea, forme muzicale cu Myriam Marbe, orchestrație cu Nicolae Beloiu, istoria muzicii cu Viorel Cosma). Membru al UCMR din 1973, a fost audient al Facultății de muzică electronică a Universității Stanford din California, SUA, lucrând ca orchestrator în diverse studiouri de muzică electronică și clasică din Italia, SUA, Canada. A fost colaborator (pianist, compozitor) al Companiei de balet „Liliana Cosi” din Italia (1980-1984). Dar colaborările sale internaționale sunt mult mai vaste, compunând muzică pentru film, balet (Italia, Olanda, Australia, Japonia, China), teatru (România, Belgia, Japonia, Canada, Australia), pop și jazz. A cucerit premii internaționale la festivalul de la New Delhi, India, în 1984, pentru filmul „Concurs”, la cel de la Sanremo, Italia, pentru muzica filmului „Adela” și tot în 1985 la Lisabona, pentru „Dreptate în lanțuri”. Dacă tot am amintit de muzica de film, enumerarea câtorva titluri ne dă o imagine parțială a unei opere impresionante: „Șapte zile”, „Întoarcerea lui Magellan”, „Tănase Scatiu”, „Urgia”, „Septembrie”, „Profetul, aurul și ardelenii”, „Bietul Ioanide”, „Artista, dolarii și ardelenii”, „Pruncul, petrolul și ardelenii”, „Să mori rănit din dragoste de viață”, „Faleze de nisip”, „Pas în doi”, „Noi, cei din linia întâi”, „Ciuleandra”, „Ringul”, „Hotel de lux”, „Domnișoara Christina”, „Somnul insulei”, „Pepi și Fifi”, între cele mai recente fiind „Femeia visurilor”, „Second-Hand”, „Struma” (documentar), „Love and Other Unspeakable Acts”, „Die letzte Station”.

Cum spuneam, îndeosebi după 2005 s-a concentrat pe elaborarea unor lucrări din domeniul muzicii simfonice și al jazz-ului, cele mai cunoscute fiind: „Domino” (concert pentru percuție și orchestră),

pe o hologramă; noi bătuserăm palma în acea noapte pentru viitorul nostru artistic: îl stărnisem să scrie muzică contemporană pentru flaut, pe care să i-o interpretez eu, în primă audiție. Ceea ce s-a și întâmplat, chiar în Festivalul „George Enescu”. Piesa „Ireversibil” a pecetluit parcă relația noastră. De atunci am devenit de nedespărțit: vorbeam aproape zilnic la telefon, mă ajuta în procesarea sunetului imprimărilor pe care le realizam, asista cu mare bucurie la recitalurile mele, îi recomandam interpreți pentru studio, îmi trimitea producții proprii, să le ascult, așteptându-mi părerea ca un copil. Aveam grijă să fiu întotdeauna prompt cu răspunsul, spre a-l feri de stările de neliniște ori de tristețe ce-i puneau mult prea ușor stăpânire pe suflet. Așa am înțeles cât de sensibil, de onest și de bun prieten putea fi. Ieșeam împreună cu soțiile noastre, Adina și Anca, la restaurante sau ne vizitam. Acasă la el, se mândrea arătându-ne ultimele achiziții pentru studioul său, unic în România, adaptat continuu la cerințele momentului, dar se putea arăta la fel de încântat și de